

LIGA

Lokale inkluderende fællesskaber gavner alle

Den 25. juni 2025 godkendte Byrådet et 5 årigt program med benævnelsen LIGA – Lokale inkluderende fællesskaber gavner alle, programmet indeholder en række strategiske indsatsområder under Børn og Ungepolitikken, som Byrådet godkendte i 2024.

Den 8. oktober 2025 afsatte Byrådet økonomi til dele af programmet.

Familie- og uddannelsesudvalget har i samarbejde med forvaltningen udarbejdet det samlede program for udviklingen af Børne- og Ungeområdet. Der har været flere temadrøftelser, en studietur rundt i Danmark og et oprigtigt ønske om at forsøge at vende en udvikling, hvor et stigende antal børn er nødsaget til at have en hverdag væk fra Solrød, mistrives eller ikke kommer i skole.

Programmet repræsenterer en markant strategisk og økonomisk satsning, der skal sikre, at flere børn trives og får mulighed for at modtage et kvalificeret tilbud lokalt i Solrød Kommune.

Målet er at skabe de bedst mulige rammer for børns og unges trivsel, læring og udvikling – uanset om der er tale om almen- eller specialområdet. Dette skal ske gennem systematiske, tidlige indsatser og styrkede, inkluderende børnefællesskaber. Programmet bygger på viden fra praksisfeltet, inspiration fra andre kommuner, samt de politiske visioner for området.

Undervejs vil programmet løbende blive kvalificeret gennem erfaringer fra praksis og tæt inddragelse af de medarbejdere, ledere og samarbejdspartnere, der arbejder med børn og unge til daglig.

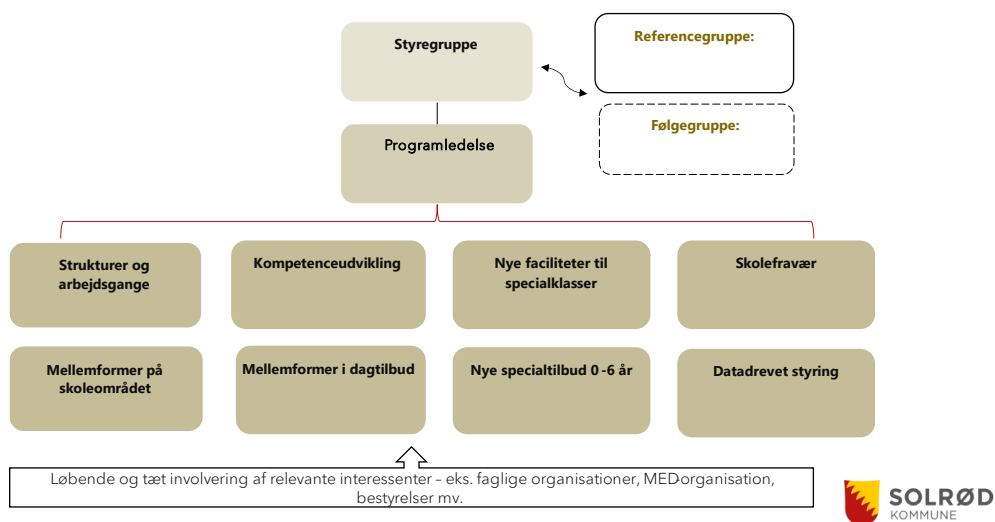
Der er bred opbakning til initiativet – både politisk, administrativt og blandt de udførende aktører – og en fælles tro på, at LIGA-programmet vil styrke de lokale fællesskaber til gavn for alle børn og unge i Solrød Kommune.

Strategiske indsatsområder:

Der vil i perioden 2026-2030 lægges vægt på initiativer under Børne- og Ungepolitikken som særligt omhandler tidlige indsatser og børnefællesskaber. Af nedenstående illustration er de strategiske indsatsområder gengivet, og strækker sig fra strukturelle ændringer til etablering af tilbud. I følgende afsnit rammesættes indholdet af de enkelte indsatsområder, og årsag for udvælgelse.

LIGA

Lokale inkluderende fællesskaber gavner alle

1. Tydelige strukturer og arbejdsgange

Der igangsættes et tværgående spor, der skal understøtte kommunens arbejde omkring barnet og med hinanden. Der er allerede igangsat en indsats for at etablere en ny, systematisk mødestruktur og dialogredskaber, der skal sikre sammenhæng og koordinering omkring det enkelte barn.

- Udvikling af metoder, arbejdsgange og strukturer:
Der arbejdes målrettet på at udvikle nye metoder og systematiske arbejdsgange, der understøtter en fælles retning og tværfaglig forståelse. Strukturernes skal understøtte indsatsen omkring barnet bedst muligt.

Den nye mødestruktur forventes præsenteret i primo 2026.

Effekter og forventede resultater

Med styrkede strukturer, fælles værktøjer og et klarere samarbejde på tværs forventes følgende gevinster:

- Tidligere opsporing og -igangsætning af relevante indsatser.
- Forbedrede overgange fra dagtilbud til skole.
- Øget kvalitet i den faglige koordinering omkring børn i udsatte positioner.
- Mindre risiko for tab af viden og dobbeltarbejde.
- Øget medarbejdertilfredshed og styrket faglig kultur på tværs af forvaltningen.

2. Kompetenceudvikling

Børne- og ungeområdet står overfor en stigende kompleksitet og et øget antal børn, der har behov for et specialpædagogisk tilbud. Som en forlængelse af f.eks. etablering af en NEST-klasse i foråret 2025, og flere børn med differentierede behov, vurderer administrationen, at der er behov for et målrettet kompetenceløft af medarbejderne, så de kan understøtte børn og unge i at indgå i trygge, udviklende og meningsfulde fællesskaber, endnu mere end det allerede sker i dag.

Administrationen har igangsat et arbejde med at kortlægge behovet for kompetenceudvikling, via interviews, ligesom der i foråret 2025 er igangsat mindre kompetenceforløb i samarbejde mellem PPR og sekretariatet i Center for Skole og Dagtilbud (CSD). Forløbene understøtter konkrete pædagogiske tiltag som Nest-klasser i grundskolen og vækstpladser i dagtilbud. Disse fungerer som afsæt for en bredere udrulning.

Effekter og forventede resultater:

- At medarbejdere bliver bedre rustet til at identificere tidlige tegn på mistrivsel eller specialpædagogisk behov blandt børnene.
- At kvaliteten i de pædagogiske og didaktiske almene fællesskaber styrkes – særligt for børn på kanten af fællesskaber.
- At kommunen fremstår som en moderne og attraktiv arbejdsplads med fokus på kapacitetsopbygning og faglig udvikling.

Indsatsen er i tråd med Børne- og Ungepolitikens fokus på stærke fællesskaber og tidlig indsats.

3. Etablering af mellemformer på skoleområdet

En central ambition i Solrød Kommunes Børne- og Ungepolitik er, at alle børn og unge skal have mulighed for at indgå i stærke og meningsfulde fællesskaber. Det forudsætter, at det almene tilbud – både i skolen og i fritidstilbud – kan rumme børn med forskellige forudsætninger og behov.

Administrationen vurderer, at der er behov for at udvikle flere mellemformer¹ i det almene område, som kan sikre, at flere børn kan blive i deres velkendte læringsmiljø og få den nødvendige støtte til at udvikle sig både fagligt og socialt.

Effekter og forventede resultater:

- At flere børn med behov for særlig støtte kan forblive i deres almene læringsmiljø.
- At børnene kan indgå i fritidsaktiviteter på lige fod med deres jævnaldrende.
- At børn oplever at være en del af et trygt og støttende fællesskab.
- At personalet får bedre muligheder for at tilpasse undervisningen og samarbejdet omkring barnet.
- At overgange mellem tilbud styrkes, så børn oplever sammenhæng i deres hverdag.

¹ Med mellemformer forstås tilbud som er en kombination af almen- og specialundervisning, eksempelvis en Nest-klasse.

Byrådet har allerede taget de første skridt, ved godkendelsen d. 26. maj 2025 til oprettelse af en Nest-klasse på Munkekærskolen. Princippet omkring en Nest-klasse er, at der går 4 børn med særlige behov sammen med 12 børn fra almenområdet. Tiltaget evalueres i december 2025 med henblik på at tage stilling til om Nest skal udbygges med en ny klasse hvert år, som anført i beslutningsgrundlaget til Byrådet. Byrådet har indledningsvis afsat midler til endnu en Nest-klasse med opstart i skoleåret 26/27.

4. Etablering af mellemformer på dagtilbudsområdet

På dagtilbudsområdet ønsker kommunen at videreudvikle en allerede igangværende indsats vedrørende vækstpladser i 2 daginstitutioner. Vækstpladser for børn med særlige behov er placeret på en almen daginstitutionsstue med et lavere antal børn end normalt.

Tidlig indsats er en af de mest effektive måder at sikre børns trivsel, udvikling og deltagelse i fællesskabet. En strategisk styrkelse af dagtilbuddenes kapacitet til at håndtere børn med særlige behov i deres lokale miljø er derfor afgørende for at reducere behovet for senere, mere indgribende og omkostningstunge foranstaltninger. Her gives mulighed for at sætte målet ind tidligt i barnets liv, så dets trivsel og udvikling sikres. Forventningen er, at man i en vis udtrækning undgår eller formindsker behovet for mere indgribende og omkostningstunge foranstaltninger senere i skole- eller institutionsforløbet.

Effekter og forventede resultater:

- At børn med særlige behov får mulighed for at blive i deres lokale daginstitution og udvikle sig i trygge og kendte rammer.
- At antallet af henvisninger til specialtilbud reduceres over tid.
- At den pædagogiske praksis i hele dagtilbuddet styrkes gennem øget refleksion og samarbejde.
- At samarbejdet omkring barnet styrkes via en helhedsorienteret og koordineret indsats.

Administrationen er i gang med at undersøge behovet, og vil fremlægge konkrete tiltag og forventede ressourcebehov - herunder behovet for personale, kompetenceudvikling og evt. ændring af de fysiske rammer – når disse kendes.

5. Etablering af nye faciliteter til specialklasser og specialtilbud på skoleområdet

Der er etableret et strategisk indsatsspor, der målretter sig mod, at så mange børn, der kan have gavn af et tilbud lokalt i Solrød Kommune, bør have det, så vi sikrer at børnenes behov for at deltage i fritidsaktiviteter kan imødekommes. En række børn anvender i dag tilbud udenfor kommunen, som kræver lang taxakørsel, der betyder at de skal tidligt op, og er forholdsvis sent hjemme, ift. deres jævnaldrende der går i skole indenfor kommunegrænserne. Det mindsker børnenes fritidsliv og tilknytning til det lokale, men er en nødvendighed, fordi der ikke findes lokale tilbud, der kan imødekomme barnets behov.

Udfordringen med manglende eksterne tilbud har samtidig været støt stigende over en årrække. Men aktuelt er det nu alle steder, der mere eller mindre har lukket for indskrivning fra andre kommuner. Flere kommuner melder ud, at de har tilsvarende udfordringer med at finde relevante tilbud til alle børn. Det er samtidig et område der er svært at udgiftstyre på, grundet stor efterspørgsel.

Som følge heraf godkendte Byrådet den 26. marts 2025 etableringen af et nyt specialtilbud på Uglegårdsskolen. I denne specialklasse går nu 6 børn, der er særligt udfordret indenfor autismspektret og har forsinkelser i både deres kognitive og fysiske udvikling.

De fysiske rammer for denne klasse og den øvrige specialklasserække er ikke optimale på Uglegårdsskolen, som i forvejen også i de kommende år vil være udfordret med pladsmangel til de almene klasser.

Byrådet har derfor med LIGA programmet også ønsket en nærmere afdækning af muligheden for at etablere en specialklasse-skole / specialskole på en anden matrikel i Solrød Kommune, hvor der dog skal tages betragtninger med omkring et bæredygtigt fagligt miljø omkring det at drive en skole for børn med særlige behov. Byrådet har på nuværende tidspunkt endnu ikke afsat penge til projektering eller etablering af en ny skole.

Effekter og forventede resultater:

Med en styrket lokal kapacitet og bedre overblik over behov og udvikling forventes:

- At flere børn får mulighed for at bevare deres hverdag i Solrød og indgå i lokale fritids- og venskabsfællesskaber.
- At der skabes bedre kontinuitet og sammenhæng i barnets liv og udvikling.
- At kommunen får bedre mulighed for planlægning og økonomisk styring på et område præget af stigende kompleksitet og usikkerhed.

6. Etablering af nye faciliteter eller omdanne tilbud til børn med særlige behov i 0-6 årsalderen

På samme måde som på skoleområdet, er det administrationens vurdering, at Solrød Kommune bør kunne tilbyde relevante specialtilbud inden for egne kommunegrænser til relevante børnegrupper. Dette vil styrke børnenes lokale tilknytning, understøtte deres mulighed for deltagelse i fritids- og lokalmiljøet og samtidig afhjælpe en potentiel pladsmangel på området.

Aktuelt er byggeriet af en ny gårdbørnehave gået i gang i Gl. Havdrup, og der skal etableres et beslutningsgrundlag for Byrådet, om der her kan etableres et § 4 tilbud under dagtilbudsloven. Det vil sige en lille børnegruppe med særlige behov blandt de øvrige almene børnegrupper, der kan profitere af at være i de vide rammer for udeliv, der bliver i gårdbørnehavemiljøet. Derfor er drømmen fagligt set, at der på den lange bane kan etableres en række sansemæssige faciliteter/ dyrehold, der kan give alle børnene gode oplevelser og anderledes læringsmuligheder for deres opvækst, der er dog endnu ikke afsat midler til dette.

Formålet er at skabe et solidt beslutningsgrundlag for, hvordan Solrød Kommune bedst kan etablere bæredygtige og fremtidssikrede rammer generelt for specialiserede dagtilbud – både for nuværende og kommende behov. Administrationen vil at se på en strategisk og økonomisk vurdering af:

- Behovet for tilbud, baseret på prognoser for børnesammensætning og udvikling.
- Lovgivningsmæssige krav til indretning og drift af specialtilbud.
- Etablerings- og driftsøkonomi, herunder en vurdering af, hvornår en investering vil kunne balancere eller overstige de nuværende driftsomkostninger ved brug af eksterne tilbud.

Effekten ved etablering af specialiserede tilbud på dagtilbudsområdet forventes at være de samme, som på skoleområdet.

7. Skolefravær

Administrationen vurderer, at der er behov for en samlet indsats for kommunens arbejde med at mindske skolefravær. Målet er at etablere et beredskab som kan have en koordinerende og opsøgende funktion i situationer med bekymrende og langvarigt fravær. Længerevarende bekymrende fravær er et tegn på mistrivsel hos børn. Det er et mål at sikre, at ingen børn eller unge bliver udelukket eller udelukker sig selv fra fællesskaberne på grund af for højt fravær. Derfor kræves både en tydelig struktur for arbejdet i hele kommunen og i særligt alvorlige tilfælde en tættere og opsøgende indsats.

Effekter og forventede resultater:

Med en styrket indsats mod bekymrende fravær forventes

- At flere børn og unge forbliver i skolefællesskabet og gennemfører deres skolegang.
- At problemer opdages og håndteres tidligere, så tungere indsatser kan undgås.
- At samarbejdet omkring børn og unge i udsatte positioner styrkes væsentligt.
- At skolernes ledelse og personale får bedre redskaber til at arbejde systematisk og målrettet med fravær.

Indsatsområdet understøtter Børne- og Ungepolitikens klare målsætninger om at styrke børns deltagelse i meningsfulde fællesskaber og sikre målrettede tidlige indsatser tæt på barnet i samarbejde med relevante aktører.

Skolerne har i fællesskab det seneste år arbejdet struktureret på at dele gode erfaringer og sætter rammer for en fælles indsats på tværs af skolerne, og med LIGA programmet har Byrådet fra 2026 afsat midler til en medarbejder dedikeret til netop denne indsats.

Data

For at sikre kvalitet, målrettede indsatser og effektiv ressourceudnyttelse på skole-, dagtilbuds- og specialområdet, er der et voksende behov for at etablere et strategisk indsatsområde med fokus på systematisk brug af data. Med en styrket datainfrastruktur og en målrettet anvendelse af data kan vi bedre sikre kvaliteten af vores tilbud, undersøge sammenhænge ift. hvilke indsatser der virker og have styring med de børn vi allerede kender, så vi tidligt kan sætte ind og tilbyde det rigtige for barnet fra start.

Økonomi

Store ambitioner kræver investeringer. Byrådet har derfor afsat samlet 27,8 mio. kr. over de kommende fem år.

Midlerne skal understøtte en målrettet indsats for kompetenceudvikling af medarbejdere og ledere, der arbejder tæt på børnenes hverdag. Kompetenceudviklingen er en meget stor post, da der er tale om et ambitiøst program, hvor omkring 700 medarbejdere og ledere skal kompetenceudvikles, og derefter skal det faglige niveau fastholdes i årene fremover. Programmet er ambitiøst i forhold til antallet af

medarbejdere, men der kunne med fordel gøres mere for at højne den enkelte medarbejders faglige niveau, hvorfor der sideløbende i de kommende år vil være fokus på tilførsel af flere midler via forskellige statslige puljer eller private fonde.

Der er indeholdt i ovenstående også afsat budget til etablering af en ny NEST-klasse, baseret på de positive erfaringer med den eksisterende NEST-klasse (mellemform). Som en del af den samlede indsats afsættes der endvidere ressourcer til en dedikeret fraværskonsulent, der skal styrke arbejdet med at reducere skolefravær.

Indlagt i det kommunale budget er også en besparelse, som bygger på, at forebyggelse af børns udfordringer i tide vil reducere de stigende udgifter til specialundervisning, og at tilbyde børn et godt dagtilbud eller en skolegang tæt på hjemmet fremfor taxakørsel til eksterne tilbud ligeledes vil give en reduktion i udgifter.

Den økonomiske ramme tager udgangspunkt i budgetforhandlingerne i 2025. Eventuel etablering af nye specialtilbud vil kræve en særskilt bevilling.

Forventet økonomisk effekt af LIGA program

I 1.000 kr.	2026	2027	2028	2029	2030
Udgift til kompetenceudvikling	2.454	4.755	4.755	4.755	4.755
Ny Nest klasse årligt *	305	732	732	732	732
Bekymrende skolefravær	610	610	610	610	610
Samlet udgift, pr. år	3.369	6.098	6.098	6.098	6.098
10 % færre elever visiteres til eksterne tilbud **	0	-841	-2.019	-3.029	-3.029
Lavere transportudgifter **	0	-208	-500	-750	-750
Besparelse ved indsatser, pr. år	0	-1.050	-2.519	-3.779	-3.779
Nettoudgift, pr. år	3.369	5.048	3.579	2.319	2.319

* Beløb pr. år er worst-case, det er muligt at oprettelsen af Nest klasse vil være en besparelse, forudsat at antal elever i 0. klasse falder "fordelagtigt" ud, så ny Nest klasse ikke kræver oprettelse af ekstra spor.

** Forventet stigning til 15 % i 2029, når kompetenceudvikling slår yderligere igennem.

22